

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 263/XXIX/13
Rady Gminy Brzeziny z dnia 16 grudnia 2013 r.

GMINNY PROGRAM

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

***DLA GMINY BRZEZINY
NA ROK 2014***

Wstęp do programu.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj.Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z póź. zm.), która nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury i spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności organizacji społecznych i zakładów pracy (art.1 ust.1).

Problem uzależnienia od alkoholu, mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat konsekwencji jego nadużywania oraz dostępności do świadczeń terapeutycznych, związanych z leczeniem uzależnień, stale utrzymuje tendencję wzrostową. Problem ten jest znaczący zarówno w skali lokalnej, regionalnej, jak i również całego kraju.

Uzależnienie od alkoholu jest postępującą i śmiertelną chorobą bio–psycho–społeczną. Niezależnie od skali, a także jakości podejmowanych działań, problem alkoholowy był, jest i będzie przyczyną wielu negatywnych zjawisk, zachodzących w różnych obszarach życia społecznego, ekonomicznego, ale przede wszystkim będzie zawsze wielką tragedią zarówno każdej osoby uzależnionej, jak i jej współuzależnionej rodziny. Piętno, jakie problem ten wywiera na dzieciach i ich dalszym życiu, jest bardzo silne. Kluczową rolę w polskim systemie rozwiązywania problemów alkoholowych odgrywają samorzady gmin, które na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Zgodnie z treścią powyższej ustawy, samorzady gmin posiadają kompetencje do podejmowania działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Gmina z racji dysponowania odpowiednią wiedzą o problemach swoich mieszkańców oraz o swoich możliwościach, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze, skierowane do społeczności lokalnej, ponieważ nadmierne nadużywanie alkoholu oraz substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, nie tylko dla pojedynczych jednostek ale i dla ogółu społeczeństwa. Zadaniem gminy jest podejmowanie takich przedsięwzięć, które będą przestrzegać przed zgubnymi skutkami nadużywania alkoholu oraz przyczynią się do ich minimalizacji.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie Gminy Brzeziny. Celem programu jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom nadużywania alkoholu, zmniejszanie ich rozmiaru i bieżące rozwiązywanie problemów alkoholowych, w szczególności poprzez ograniczenie szkód społecznych i ekonomicznych, związanych z nadużywaniem alkoholu, ochronę rodzin dotkniętych problemem alkoholowym przed

marginalizacją społeczną oraz promowanie postaw prospołecznych, tak ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Alkoholizm w obecnych czasach stał się trudnym problemem społecznym, który stanowi obecnie duże wyzwanie cywilizacyjne, o szerokim zasięgu.

Niniejszy program zapewnia ciągłość już podjętych działań i inicjatyw na rzecz profilaktyki oraz daje gwarancję spójnych i skoordynowanych działań na szczeblu gminnym, które są również elementem polityki realizowanej na poziomie ogólnokrajowym.

Problem alkoholizmu dotyczy nas wszystkich i od nas samych zależy jego rozwiązanie. Alkoholizm to choroba, która wymaga długiego leczenia. Proces jest długotrwały wymagający wiele wysiłku nie tylko od uzależnionych, ale także osób ich otaczających, a więc nas wszystkich. Im szybciej podejmie się konkretne działania w tym zakresie, tym mniej osób zostanie dotkniętych chorobą, tym mniej będzie zgonów, tym mniej wypadków drogowych spowodowanych w stanie nietrzeźwym, tym mniej przemocy w rodzinie.

Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym. W świadomości społecznej Polaków wciąż funkcjonuje wiele mitów i tradycji związanych z alkoholem.

CELE PROGRAMU

1. Promocja zdrowego, wolnego od problemów alkoholowych stylu życia.
2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszenie rozmiarów tych, które aktualnie występują.
3. Radzenie sobie z problemami aktualnie występującymi w gminie.
4. Zwiększenie wiedzy dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie problemów alkoholowych.
5. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu.
6. Zwiększenie skutków rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych.
7. Zwiększenie świadomości społecznej motywującej do leczenia.
8. Objęcie pomocą większej liczby osób uzależnionych od alkoholu.
9. Zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy.

Działania i strategia osiągnięcia wymienionych celów dotyczą przede wszystkim realizacji programów profilaktycznych, programów informacyjnych wpływających na postawy i umiejętności poza zdrowotne z różnych grup wiekowych, a szczególnie wśród dzieci i młodzieży oraz ludzi podwyższonego ryzyka. Prowadzenie szkoleń w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych a także wspieranie działalności ośrodków specjalistycznych, środowisk samopomocowych i stowarzyszeń prowadzących programy trzeźwościowe.

Działania te obejmują również podjęcie racjonalnych i elastycznych decyzji ograniczających dostępność alkoholu poprzez:

- szczegółowe przestrzeganie zasad wydawania i cofania zezwoleń,
- kontrole punktów sprzedaży napoi alkoholowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie sprzedaży napoi alkoholowych.

ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny, w których występuje problem alkoholowy.
2. Osoby pijące szkodliwie, w tym uzależnieni od alkoholu.
3. Mieszkańcy gminy, w tym szczególnie młodzież szkolna.

Diagnoza zagrożeń - mapa problemów alkoholowych Gminy Brzeziny

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych bardzo ważne jest dokładne rozpoznanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego alkoholem. Od wielu lat alkoholizm zajmuje wiodące miejsce na liście lokalnych problemów społecznych. Zespół uzależnienia od alkoholu oraz picie szkodliwe ma negatywny wpływ nie tylko na samopoczucie fizyczne i psychiczne osób pijących ale również ich rodzin. Wpływa negatywnie na rozwój gospodarczy i społeczny w związku z zwiększonymi kosztami opieki zdrowotnej i socjalnej, ubezpieczeniem zdrowotnym, egzekwowaniem prawa i porządku publicznego czy kosztami w miejscu pracy. Z badań postaw i zachowań Polaków oraz mieszkańców województwa wielkopolskiego wobec problemów alkoholowych wynika, że mieszkańiec województwa wypija rocznie 2,66 litra stuprocentowego alkoholu (statystyczny Polak: 4,31 litra). Wśród respondentów z województwa wielkopolskiego najpopularniejsze jest wino (w ciągu ostatniego roku przynajmniej raz piło je 64% badanych). Pomimo, że wino jest najpopularniejsze, to ma zdecydowanie najmniejszy udział (7%) w strukturze spożycia alkoholu przez mieszkańców Wielkopolski. Przeważająca część (48%) ogółem wypitego przez nich alkoholu stanowi piwo, nieco mniejszy udział mają wysokoprocentowe napoje alkoholowe (45%). Ponad jedna trzecia (35%) mieszkańców województwa pierwszy raz wypija alkohol przed ukończeniem 18 roku życia. Mężczyźni piją 4,5 razy więcej alkoholu niż kobiety. Jednak obraz statystycznie pijącego mężczyzny a statystycznie pijącej kobiety różni się znacznie. Pijący mężczyzna to bezrobotny rozwodnik, gdzie często alkohol jest główną przyczyną rozwodu, wykonujący sporadycznie drobne prace nie wymagające kwalifikacji. Pijąca kobieta jest młoda, wykształcona, aktywna zawodowo, nie założyła własnej rodziny (zob. tabela 1.).

Tabela 1. Największe spożycie alkoholu w grupie mężczyzn i kobiet.

Czynnik różnicujący	Kobieta	Mężczyzna
wiek	19-29 i 30-39 lat	30-39 i 40-49 lat
stan cywilny	panna	rozwodnik
wykształcenie	wyższe	zawodowe
sytuacja zawodowa	zatrudniona/ucząca	bezrobotny
zajmowane stanowisko	umysłowe	Robotnik niewykwalifikowany

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PARPA.

Gmina Brzeziny liczy 5.846 mieszkańców (stan na dzień 30.09.2013 r.) i szacować można, że w naszej gminie żyje około 117 osób uzależnionych od alkoholu oraz ponad 351 osób pijących szkodliwie i ryzykownie. Zmiany w funkcjonowaniu jednego członka rodziny mają wpływ na wszystkich pozostałych, wywołując u nich zaburzenia zdrowotne i emocjonalne

występujące z różnym nasileniem, nazywane współzależnieniem. Współzależnienie nie jest chorobą – to efekt przystosowania się do sytuacji problemowej. Osoba współzależniona koncentruje się na szukaniu sposobu ograniczenia picia partnera i nieświadomie przejmuje odpowiedzialność i kontrolę za jego funkcjonowanie. Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny, gdyż w rodzinach, gdzie występuje problem z alkoholem żyje około 234 dzieci.

Dzieci te żyją w stanie chronicznego napięcia i stresu, co związane jest z niezaspokajaniem przez rodziców ich podstawowych potrzeb. Doświadczają one wielu traumatycznych sytuacji związanych z chaosem i awanturami w domu, a także niewypełnieniem ról rodzicielskich przez uzależnionych, bądź współzależnionych rodziców. W związku z brakiem poczucia oparcia ze strony dorosłych, dzieci żyją w poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego, co powoduje określone zaburzenia emocjonalne i psychiczne. Dzieci rodziców z problemem alkoholowym są słabsze fizycznie i częściej chorują.

Nadużywaniu alkoholu towarzyszy bardzo często występowanie przemocy. Szczególnie trudna jest sytuacja dzieci w tych rodzinach. Przeżycia takie zaburzają postrzeganie otaczającego świata, mogą być przyczyną wielu chorób psychosomatycznych. Dzieci te uczą się niesprawiedliwości i agresji co w przyszłości skłania do zachowań ryzykownych, znęcania się nad słabszymi, bójek, kradzieży oraz używania nikotyny, alkoholu i narkotyków. Szacunkowe dane populacji osób uzależnionych i członków ich rodzin na terenie gminy Brzeziny przedstawia tabela 2.

Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym powinno być jednym z priorytetowych zadań, które podejmuje samorząd Gminy Brzeziny.

Tabela 2. Dane szacunkowe populacji osób uzależnionych, oraz członków ich rodzin na terenie gminy Brzeziny.

Grupa osób	% populacji	Polska (38,6 mln)	Gmina Brzeziny (5846)
Osoby uzależnione od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	117
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (małżonkowie/partnerzy, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	234
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholowych	ok. 4%	ok. 1,5 mln	234
Osoby pijące szkodliwie	ok. 5-7%	2,5 mln	351

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2008-2012

Na całym świecie alkohol jest przyczyną 3, 2% zgonów oraz 4% chorób. Odsetek ten jest wyższy w populacji mężczyzn niż kobiet. Szacuje się, że alkohol był przyczyną 20-30%

przypadków raka przełyku, choroby wątroby, padaczki, wypadków samochodowych a także zabójstw oraz innych umyślnych uszkodzeń ciała.

Spżycie alkoholu w litrach na jednego mieszkańca (według GUS):

Lata	Wyroby spirytusowe 100% alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100%	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100 % alkoholu
1992	3,5	7,6	0,91	38,6	2,12
1993	3,8	7,5	0,90	33,0	1,82
1994	3,8	6,9	0,83	36,4	2,00
1995	3,5	6,8	0,82	39,0	2,15
1996	2,9	10,3	1,24	42,8	2,35
1997	2,8	12,8	1,54	49,8	2,74
1998	2,4	13,7	1,64	54,1	2,98
1999	2,1	13,6	1,63	60,1	3,31
2000	2,0	12,0	1,44	66,9	3,68
2001	1,7	10,6	1,27	66,5	3,66
2002	1,7	11,2	1,34	70,7	3,89
2003	2,4	11,3	1,36	74,8	4,10
2004	2,5	10,6	1,27	82,0	4,51
2005	2,5	8,6	1,03	80,7	4,44
2006	2,7	9,1	1,09	90,8	5,0
2007	3	8,9	1,07	93,4	5,14
2008	3,4	8,2	0,98	94,4	5,19
2009	3,2	7	0,84	91,2	5,02
2010	3,2	7	0,84	90,5	4,98
2011	3,3	6,5	0,78	95,1	5,23

Źródło: Obliczenia PARPA na podstawie danych GUS

Struktura spżycia napojów alkoholowych w procentach w przeliczeniu na 100 % alkoholu w latach 2000-2011

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Wyroby spirytusowe	28,30%	25,8%	24,5%	30,5%	30,2%	31,4%
Wino i miody pitne	20,2%	19,2%	19,4%	17,3%	15,3%	12,9%
Piwo	51,5%	55%	56,1%	52,2%	54,5%	55,7%
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Wyroby spirytusowe	30,7%	32,6%	35,50%	35,30%	35,50%	35,40%
Wino i miody pitne	12,4%	11,60%	10,30%	9,30%	9,30%	8,40%
Piwo	56,9%	55,8%	54,2	55,40%	55,20%	56,20%

Źródło: Obliczenia PARPA na podstawie danych GUS

Przyjmuje się założenie, iż w jednym litrze:

1. piwa zawartych jest 5, 5% alkoholu
2. wina (miodu pitnego) zawartych jest 12% alkoholu

Przedstawione wyniki badań mogą świadczyć o konieczności propagowania systematycznej edukacji antyalkoholowej szczególnie wśród ludzi młodych i o potrzebie uświadamiania dzieci i młodzieży o szkodliwości alkoholu oraz konsekwencjach zdrowotnych oraz społecznych, jakie mogą nastąpić przy jego nadmiernym spożyciu.

Używanie alkoholu przez młodzież.

Spożywanie alkoholu jest najbardziej rozpowszechnionym zachowaniem ryzykownym wśród nastolatków. Konsumpcja alkoholu przez polską młodzież kształtuje się na średnim poziomie w porównaniu z resztą Europy. Około 57% nastolatków przyznaje się do regularnego spożywania alkoholu. Na uwagę zasługuje także fakt, że nastąpił wzrost przyzwolenia dorosłych na spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Miejscem inicjacji alkoholowej jest bardzo często środowisko rodzinne. Młodzież popada szybciej w alkoholizm niż dorośli, gdyż uzależnienie następuje tym łatwiej, im młodszy jest pijący. Dorosły osiąga późne stadia uzależnienia w okresie 5-10 lat, nastolatek może osiągnąć ten sam stan w czasie od sześciu miesięcy do trzech lat.

Niepokojąca jest wzrastająca liczba pijących alkohol dziewcząt. Wskaźniki spożywania alkoholu przez dziewczęta dążą do zrównania się ze wskaźnikami osiąganymi przez chłopców. Badania amerykańskie pokazały, że dzieci, które zaczęły kontaktować się z alkoholem przed 15 rokiem życia częściej uzależniły się od alkoholu. Z badań zrealizowanych przez PARPA wynika, że młodzież czerpie wzory picia od dorosłych i to od ich postaw, przekonań i zachowania zależy, jakich wyborów w kwestiach związanych z alkoholem będą dokonywać dorastające nastolatki.

Leczenie młodzieży z uzależnienia od alkoholu jest z wielu powodów trudniejsze niż leczenie dorosłego. Wśród wielu innych problemów nie mniejszym jest to, że młodzież nie ma doświadczeń dojrzałego życia, które stanowiłoby dla niego oparcie w procesie wychodzenia z nałogu.

Jakie szkody powoduje alkohol u młodego człowieka?

- upośledza czynności poznawcze, zaburza zdolność uczenia się, zapamiętywania,
- hamuje rozwój emocjonalny i opóźnia dojrzewanie,
- ułatwia podejmowanie innych zachowań ryzykownych,
- zwiększa prawdopodobieństwo zachowań agresywnych,
- jest wiodącą przyczyną wypadków i urazów oraz stania się ofiarą przestępstwa,
- zwiększa ryzyko uzależnienia od alkoholu.

Na terenie gminy Brzeziny znajdują się 33 punkty sprzedaży napojów alkoholowych (stan na 30.09.2013r.), w tym 27, w których sprzedaje się alkohol do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 6 punktów – spożycie w miejscu sprzedaży. Biorąc pod uwagę ogólną liczbę mieszkańców w stosunku do liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, wynika, że na jeden punkt sprzedaży przypada 177 mieszkańców.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzezinach skierowała w 2013 roku 3 wnioski do Sądu Rejonowego w Kaliszu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Ponadto 9 osób z terenu gminy Brzeziny odbyło leczenie w zakładach leczenia odwykowego.

Śladem lat poprzednich pracę kontynuuje Punkt Konsultacyjny- grupa wsparcia dla uzależnionych i współuzależnionych prowadzący działalność edukacyjną, profilaktyczną, interwencyjną, i diagnostyczną. Punkt kieruje swoje działania zarówno do osób pijących szkodliwie, uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem jak i członków ich rodzin, oraz ofiar i sprawców przemocy. Z oferty Punktu mogą korzystać również osoby, które w swojej pracy stykają się z osobami uzależnionymi, lub zagrożonymi wystąpieniem patologii czy członkami ich rodzin. W ramach Punktu porad udziela specjalista profilaktyki uzależnień. Co tydzień odbywają się spotkania grupy wsparcia dla uzależnionych i współuzależnionych oraz indywidualne konsultacje i porady.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach w 2012r. obejmował pomocą materialną 229 rodziny, w tym 15 rodzin objętych było pomocą materialną z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny.

W ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gmina organizuje zajęcia w Punktach Zajęć Integracyjnych dla dzieci wywodzących się z rodzin zagrożonych patologią (problem nadużywania alkoholu przez członków rodziny), dzieci pochodzących z rodzin z trudną sytuacją materialną i pozostałych dzieci z danego środowiska.

Celem działalności Punktów jest zapewnienie dzieciom zorganizowanej opieki wychowawczej, warunków do nauki własnej, pomocy w nauce.

Do zadań punktów należą;

1. Opieka po zajęciach szkolnych.
2. Pomoc w odrabianiu lekcji.
3. Pomoc w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami.
4. Udział w zabawach w grupie.
5. Kształtowanie nawyków kultury życia codziennego.
6. Rozwijanie zainteresowań, zamiłowań i uzdolnień dzieci.

Punkty Zajęć Integracyjnych są czynne w godzinach popołudniowych, jeden raz w tygodniu, po 4 godziny. Do Punktów Zajęć Integracyjnych uczęszcza około 65 dzieci.

Ważnym celem organizowanych zajęć w Punktach Zajęć Integracyjnych jest umiejętne gospodarowanie czasem wolnym dzieci i młodzieży oraz rozwijanie ich zainteresowań.

W ramach Punktów Zajęć Integracyjnych i Szkół realizowano wakacyjne zajęcia dla dzieci promujące zdrowy styl życia i aktywny sposób spędzania wolnego czasu.

Badania wskazują, że adresatami działań profilaktycznych winna być nie tylko grupa podwyższonego ryzyka ale także te osoby, które nie podejmują zachowań ryzykownych, po to, by promując wśród nich zdrowy styl życia i opóźnienie wieku inicjacji, zmniejszyć zasięg zachowań ryzykownych. Na terenie gminy realizowano programy profilaktyczne, w tym programy skierowane do społeczności lokalnej oraz środowiska szkolnego: „Sprawdź czy twoje picie jest bezpieczne”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw na rodzinę”.

Mając na uwadze powyższe zagrożenia występujące w związku z uzależnieniem i nadużywaniem alkoholu a także agresją i przemocą przyjmuje się do realizacji następujące kierunki działań w 2014 roku.

GŁÓWNE ZADANIA PROGRAMU DLA GMINY BRZEZINY

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Kontynuowanie Punktu Konsultacyjnego - grupy wsparcia dla uzależnionych i współuzależnionych. Wyposażenie go w niezbędne materiały biurowe, edukacyjne, sprzęt komputerowy i telewizyjny, meble oraz literaturę fachową dla specjalisty prowadzącej Punkt.
2. Utrzymanie działalności istniejących Punktów Zajęć Integracyjnych w Brzezinach, Pieczyskach, Przystajni, Dzieciołach i Sobiesękach. Wyposażenie ich w niezbędne materiały do prowadzenia zajęć z dziećmi. Zakup sprzętu: komputerowego, telewizyjnego, mebli oraz materiałów biurowych, edukacyjnych. Bieżące naprawy i remonty pomieszczeń Punktów Zajęć Integracyjnych oraz naprawy sprzętu komputerowego, rtv.
3. Finansowanie szkoleń i kursów dla opiekunów obsługujących Punkty Zajęć Integracyjnych.
4. Współpraca z Wojewódzkim Zakładem Opieki Psychiatrycznej w Sokołowie oraz z poradnią leczenia odwykowego w Murowańcu i wspieranie powyższych placówek leczenia odwykowego, które obejmują profesjonalną pomocą osoby uzależnione z terenu Gminy Brzeziny.
5. Współpraca z placówkami udzielającymi pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
6. Kierowanie na leczenie odwykowe do placówek leczenia odwykowego.
7. Finansowanie kosztów sporządzania opinii przez biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
8. Tworzenie bazy materialnej organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu. Zakup sprzętu komputerowego, mebli oraz innych materiałów do obsługi Gminnego Programu Profilaktycznego.
9. Współorganizowanie zajęć sportowych prowadzonych przez kluby sportowe, szkoły i Punkty Zajęć Integracyjnych oraz zakup materiałów i sprzętów do realizacji tych zajęć.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Poradnictwo psychologiczne i prawne w Punkcie Konsultacyjnym-grupy wsparcia dla uzależnionych i współuzależnionych.
2. Zastosowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych procedury zobowiązującej do podjęcia leczenia odwykowego wobec osób uzależnionych.
3. Kierowanie na badania przez biegłego w związku z postępowaniem w sprawie o zastosowanie leczenia odwykowego.

4. Wspieranie aktywnego wypoczynku dzieci i młodzieży połączonego z działalnością edukacyjną w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym w formie zorganizowanego wypoczynku zimowego, letniego oraz turnusów rehabilitacyjnych.
5. Kontrola przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Realizowanie na terenie szkół programów profilaktycznych, spektakli profilaktycznych, warsztatów oraz wywiadówek dla rodziców zgodnie z obowiązującymi standardami.
2. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim.
3. Organizowanie oraz wspieranie obozów, kolonii, biwaków, wycieczek, festynów, pikników dla dzieci preferujących zdrowy tryb życia i edukację w zakresie przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnika RPA w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych, przemocy (udział członków komisji w szkoleniach wraz z kosztami dojazdu).
5. Szkolenia dla rodziców we wszystkich typach szkół na temat uzależnienia dzieci i młodzieży od alkoholu, sekt agresji i przemocy.
6. Prenumerata czasopism, zakup książek, broszur, ulotek, plakatów, filmów DVD dla szkół, Punktów Zajęć Integracyjnych oraz Biblioteki Publicznej obejmujących zagadnienia uzależnień i profilaktyki.
7. Edukacja publiczna w zakresie profilaktyki alkoholowej.
8. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych.
9. Organizacja turniejów sportowych, konkursów, rajdów rowerowych dla dzieci i młodzieży w zakresie działalności profilaktyczno- terapeutycznej w odniesieniu do uzależnień.
10. Tworzenie warunków zaspokajania potrzeb kulturalnych (spektakle teatralne, kino, występy muzyczne, konkursy, dyskoteki).
11. Zorganizowanie Dnia Dziecka, Mikołajek dla dzieci uczęszczających do Punktów Zajęć Integracyjnych.

12. Udział w kampaniach promujących trzeźwość, współpraca z mediami w promowaniu trzeźwości.
13. Prowadzenie zajęć kulinarnych w Punktach Zajęć Integracyjnych.
14. Organizowanie konferencji, seminariów i szkoleń w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie działań mających na celu organizację imprez rozrywkowych bezalkoholowych.
2. Włączenie przedstawicieli instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych, Kościoła w prace kompetentnych komisji działających na rzecz zdrowia i trzeźwości.
3. Wspieranie środowisk samopomocowych poprzez udostępnienie pomieszczeń na spotkania.
4. Wspieranie oraz zabezpieczenie środków związanych z zakupem materiałów informacyjno- edukacyjnych dla policji, szkół oraz rodzin z problemem alkoholowym.
5. Współorganizowanie z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Brzezinach festynów dla dzieci i młodzieży preferujących zdrowy tryb życia.
6. Współpraca merytoryczna, udzielanie rekomendacji oraz wymiana informacji.
7. Promowanie dobrych praktyk w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Monitorowanie wskaźnika wykorzystania limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
2. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przez przedsiębiorców.
3. Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych – rozpowszechnianie ulotek i materiałów edukacyjnych.

VI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Za udział w posiedzeniach, czynnościach kontrolnych oraz pracach związanych z realizacją zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości po 130,00 zł brutto.

VII. Realizatorzy programu.

1. Pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
4. Punkt Konsultacyjny – grupa wsparcia dla uzależnionych i współuzależnionych
5. Gminny Zespół Interdyscyplinarny
6. Punkty Zajęć Integracyjnych
6. Placówki oświatowe
7. Policja
8. Kościół
9. Służba zdrowia
10. Inne instytucje, organizacje, stowarzyszenia i osoby fizyczne realizujące cele i zadania zawarte w Programie.

Zadanie koordynacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powierza się Pełnomocnikowi ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, wykonującemu swoje obowiązki w strukturach Urzędu Gminy w Brzezinach, który sprawuje bieżącą koordynację i nadzór nad formalną i merytoryczną zgodnością działań z zadaniami ujętymi w zatwierdzonym Programie. Pełnomocnik wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przygotowują projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VIII. Zasady finansowania programu.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 prowadzona będzie w oparciu o środki własne Gminy uzyskane z opłat z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z zapisami *Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356).

„Art. 18². Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, i nie mogą być przeznaczane na inne cele.”

(tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z póź. zm.).

Do powyższego programu w ciągu roku można wprowadzać aneksem zmiany.

PLAN

***finansowy na realizację zadań określonych w Gminnym Programie
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014r.***

Rozdział 85 154 „Ochrona Zdrowia Przeciwdziałanie Alkoholizmowi”

*Planowana wysokość opłat z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów
alkoholowych wynosi 74.200,- zł*

1.	§ 3020	wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	100,00
2.	§ 4010	wynagrodzenie osobowe pracowników	21.200,00
3.	§ 4040	dodatkowe wynagrodzenie roczne	1.650,00
4.	§ 4110	składki na ubezpieczenie społeczne	5.500,00
5.	§ 4120	składki na fundusz pracy	740,00
6.	§ 4170	wynagrodzenia bezosobowe	28.700,00
7.	§ 4210	zakup materiałów i wyposażenie	3.380,00
8.	§ 4260	zakup energii i wody	5.000,00
9.	§ 4270	zakup usług remontowych	500,00
10.	§ 4300	zakup usług pozostałych	4.000,00
11.	§ 4350	zakup usług dostępu do Internetu	1.100,00
12.	§ 4410	podróże służbowe i krajowe	200,00

13. § 4430	opłaty i składki	220,00
14. §4440	odpisy na ZFŚS	560,00
15. §4700	Szkolenia	350,00
-----		-----
	RAZEM	73.200,00